

ZAKON

O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE HRVATSKE O PRAVNOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I KRIVIČNIM STVARIMA

("Sl. list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 1/98)

ČLAN 1

Potvrđuje se Ugovor između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Hrvatske o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima potpisan 15. septembra 1997. godine u Beogradu, u originalu na srpskom i hrvatskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Ugovora u originalu na srpskom jeziku glasi:

UGOVOR IZMEĐU SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE HRVATSKE O PRAVNOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I KRIVIČNIM STVARIMA

Savezna Republika Jugoslavija i Republika Hrvatska su se u želji:
unapređenja pravnih odnosa među državama,
unapređenja saradnje na području pravosuđa i
olakšanja međusobnog pravnog prometa,
sporazumele da zaključe ovaj ugovor.

Glava I

OPŠTE ODREDBE

Član 1

- (1) Države ugovornice se obavezuju da će jedna drugoj, na zahtev, a pod uslovima i na način predviđen ovim ugovorom, pružati pravnu pomoć u građanskim i krivičnim stvarima.
- (2) Pojam "građanske stvari" u ovom ugovoru obuhvata i privredne i porodične stvari.
- (3) Pojam "krivične stvari" obuhvata krivična dela.
- (4) Pravosudni organi država ugovornica, u skladu sa odredbama ovog ugovora, pružaju pravnu pomoć i drugim organima koji su po zakonodavstvu države ugovornice nadležni za stvari iz prethodnih stavova ovog člana.
- (5) Pravna pomoć obuhvata dostavljanje sudskih i vansudskih akata i izvršenje pojedinih procesnih radnji, kao što su saslušanje svedoka i stranaka, veštačenje, uviđaj i dr.

Član 2

- (1) Zahtev za pružanje pravne pomoći prema ovom ugovoru podnosi se u vidu zamolnice.
- (2) Zamolnicu podnosi sud ili drugi nadležni organ države molilje kojoj je pravna pomoć potrebna i upućuje je nadležnom sudu ili drugom nadležnom organu zamoljene države koji je po zamolnici nadležan da postupa.

Član 3

- (1) Zamolnica sadrži:
 - 1) naziv organa države molilje od koga potiče zamolnica, a po mogućnosti i naziv zamoljenog organa;
 - 2) ime i prezime, prebivalište ili boravište, zanimanje i državljanstvo, odnosno naziv i sedište stranaka i njihovo svojstvo u postupku;
 - 3) ime, prezime i adresu pravnih zastupnika stranaka, ako ih imaju;
 - 4) oznaku spisa i opis slučaja za koji se traži pravna pomoć, a u krivičnim stvarima i pravnu kvalifikaciju učinjenog dela;
 - 5) predmet zamolnice, a po potrebi i pitanja koja se imaju postaviti licu čije se saslušanje traži;

- 6) naziv akta i adresu lica kome treba izvršiti dostavljanje;
- 7) druge elemente predviđene ovim ugovorom za pojedine vidove pravne pomoći.
- (2) Zamolnica, kao i akti koje dostavljaju sudovi i drugi organi država ugovornica moraju biti potpisani i snabdeveni pečatom suda ili organa od koga potiču. Nije potrebno da budu overeni.
- (3) Zamoljena država može tražiti dodatna obaveštenja i akte koji su joj potrebni za izvršenje zamolnice.

Član 4

- (1) Sudovi i drugi nadležni organi država ugovornica, radi pružanja pravne pomoći prema ovom ugovoru, po pravilu, međusobno komuniciraju preko svojih nadležnih organa, i to:
- a) za Saveznu Republiku Jugoslaviju - preko Saveznog ministarstva pravde;
- b) za Republiku Hrvatsku - preko Ministarstva pravosuđa.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne isključuje komuniciranje diplomatskim, odnosno konzularnim putem.
- (3) U hitnim slučajevima sudovi i drugi nadležni organi država ugovornica mogu komunicirati i putem Međunarodne organizacije krivične policije (INTERPOL).

Član 5

Sudovi i drugi nadležni organi država ugovornica prilikom postupanja prema ovom ugovoru međusobno komuniciraju na svom jeziku.

Član 6

- (1) Postupanje po zamolnicama za pružanje pravne pomoći na osnovu ovog ugovora vrši se po propisima zamoljene države ugovornice.
- (2) Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, zamoljeni organ će, na zahtev suda ili drugog organa od koga potiče zamolnica, moći da postupi na način koji je posebno označen u zamolnici ako to nije u suprotnosti sa javnim poretkom zamoljene države ugovornice.

Član 7

- (1) Ako sud ili drugi nadležni organ kome je zamolnica upućena nije nadležan za postupanje, zamolnica će se ustupiti nadležnom sudu ili drugom nadležnom organu na teritoriji zamoljene države.
- (2) Ako zamoljeni organ nije mogao da udovolji zamolnici, odmah će o tome obavestiti organ države molilje i vratiti dostavljena akta, uz obrazloženje razloga zbog kojih nije mogao postupiti po zamolnici.

Član 8

Dostavljanje akata se dokazuje potvrdom o dostavljanju koja se sastavlja po propisima zamoljene države ugovornice. U potvrdi o dostavljanju mora biti naznačeno mesto i datum prijema i potpis primaoca ili označen drugačiji način dostavljanja.

Član 9

Zamoljena država može odbiti pravnu pomoć ako bi udovoljenje zamolnici bilo u suprotnosti sa njenim pravnim poretkom ili bi moglo da šteti njenoj suverenosti ili bezbednosti.

Član 10

- (1) Svaka država ugovornica snosi troškove ukazivanja pravne pomoći koji su nastali na njenoj teritoriji, ako ovim ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Države ugovornice neće zahtevati naknadu troškova za izvršenje radnje po zamolnicama, osim nagrade za izvršeno veštačenje i druge troškove nastale povodom veštačenja, kao i troškove privremenog upućivanja lica lišenog slobode u zamoljenoj državi, kao svedoka, na teritoriju države molilje.
- (3) Svedoku ili veštaku, koji se odazove pozivu suda države molilje, pripada pravo na naknadu putnih troškova i troškova boravka, saglasno propisima države molilje.
- (4) U pozivu će se navesti koje naknade pripadaju ovim licima, a na njihov zahtev daće im se predujam za pokriće troškova.
- (5) Veštačenje se može usloviti prethodnim polaganjem predujma kod zamoljenog suda, ako troškove veštačenja snosi stranka.
- (6) Zamoljeni sud izvestiće sud od koga potiče zamolnica o visini troškova koji su nastali povodom izvršenja zamolnice.

Član 11

(1) Državljeni jedne države ugovornice imaju jednaku pravnu zaštitu svojih prava u postupcima pred sudovima i drugim organima druge države ugovornice kao i njeni državljani.

(2) Državljeni jedne države ugovornice imaju na teritoriji druge države ugovornice slobodan pristup sudovima i drugim organima. Pred ovim organima oni mogu da zastupaju svoje interese, podnose zahteve i preduzimaju radnje pod istim uslovima kao i njeni sopstveni državljani.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primenjuju se i na pravna lica osnovana u skladu sa zakonima države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi njihovo sedište.

Član 12

(1) Svedok ili veštak koji se pojavljuje pred sudskim organima države molilje, na osnovu poziva koji mu je dostavljen od strane sudskog organa zamoljene države, ne može, bez obzira na njegovo državljanstvo, biti podvrgnut sudskom gonjenju, pritvoren zbog dela koje je predmet sudskog postupka u kome je traženo njegovo prisustvo ili za delo koje je počinio pre nego što je napustio teritoriju države molilje, niti upućen da izdržava kaznu na osnovu neke ranije donesene sudske odluke.

(2) Odredba stava 1 ne primenjuje se ako svedok ili veštak, iako je za to imao mogućnosti nije napustio teritoriju države molilje u roku od petnaest dana pošto mu je saopšteno da njegovo prisustvo više nije potrebno. U ovaj rok ne uračunava se vreme u kome svedok ili veštak iz objektivnih razloga nije mogao da napusti teritoriju države molilje.

Član 13

Savezno ministarstvo pravde Savezne Republike Jugoslavije i Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske davaće, na zahtev, jedno drugom tekst propisa koji važe ili su važili na području njihove države, a po potrebi i obaveštenja o određenim pravnim pitanjima.

Glava II

PРАВНА ПОМОЋ У ГРАЂАНСКИМ СТВАРИМА

Član 14

Pravna pomoć u građanskim stvarima u smislu ovog ugovora obuhvata:

- 1) postupanje po zamolnicama,
- 2) oslobođenje od davanja obezbeđenja i od plaćanja troškova sudskog postupka i
- 3) overu i dostavljanje isprava.

Član 15

Sud ili drugi organ od koga potiče zamolnica biće na svoj zahtev blagovremeno obavešten o vremenu i mestu izvršenja tražene radnje kako bi eventualno zainteresovana stranka mogla tome da prisustvuje.

Član 16

(1) Od državljanina jedne države ugovornice koji učestvuje u postupku pred sudom druge države ugovornice kao tužilac ili umešač, nije dozvoljeno zahtevati obezbeđenje parničnih troškova samo zato što je strani državljanin i na teritoriji te države nema prebivalište.

(2) Predujam troškova postupka koje snosi stranka može se zahtevati od državljanina druge države ugovornice pod istim uslovima i u istom obimu kao i od sopstvenih državljanina.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primenjuju se i na pravna lica.

Član 17

Državljeni jedne države ugovornice su pred sudovima druge države ugovornice oslobođeni plaćanja troškova sudskog postupka pod jednakim uslovima i u jednakom obimu kao i državljani te države.

Član 18

(1) Uverenje o imovnom stanju na osnovu kojeg se priznaje oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka iz člana 17 ovog ugovora, izdaje nadležni organ one države ugovornice na čijoj teritoriji molilac ima prebivalište.

(2) Ako molilac ima prebivalište na teritoriji treće države, ovo uverenje može izdati nadležno diplomatsko ili konzularno predstavništvo države ugovornice čiji je on državljanin na teritoriji treće države.

(3) Sud koji odlučuje o zahtevu za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka iz člana 17 ovog ugovora može, po potrebi, tražiti dodatna obaveštenja od organa države ugovornice čiji je molilac državljanin.

Član 19

(1) Isprave koje je izdao ili overio u propisanom obliku sud ili drugi nadležni organ države ugovornice i koje su snabdevene potpisom i službenim pečatom nadležnog organa, nije potrebno dalje overavati za upotrebu na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Stav 1 ovog člana odnosi se i na prepise i fotokopije isprava, koje je overio sud ili drugi nadležni organ.

Član 20

Javne isprave izdate od nadležnih organa druge strane ugovornice imaju istu dokaznu snagu kao i domaće javne isprave.

Član 21

(1) Države ugovornice dostavljaju jedna drugoj izvode iz matičnih knjiga koji se odnose na lična stanja državljana druge države ugovornice.

(2) Isprave iz stava 1 ovog člana dostavljaju se, bez taksa i troškova, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu.

(3) Isprave iz stava 1 ovog člana dostavljaju se svakih šest meseci, a na zahtev zainteresovane stranke odmah.

Glava III

PRAVNA POMOĆ U KRIVIČNIM STVARIMA

Član 22

Pravnu pomoć u krivičnim stvarima čine:

- 1) opšti vidovi pravne pomoći i
- 2) ustupanje i preuzimanje krivičnog gonjenja.

Član 23

(1) Opšti vidovi pravne pomoći posebno obuhvataju izvršenje pojedinih procesnih radnji, kao što su saslušanje okrivljenog, svedoka i veštaka, uviđaj, pretres prostorija i lica, zaplenu predmeta, kao i dostavljanje akata, pismenih materijala i drugih predmeta koji su u vezi sa krivičnim postupkom u državi molilji.

(2) Uz zamolnicu za pretres lica ili prostorija ili zaplenu predmeta prilaže se jedan primerak ili overeni prepis odluke organa koji moli ovu radnju.

(3) Predmete i izvornike akata i pismena koji su dostavljeni radi izvršenja zamolnice država molilja vratiće što pre zamoljenoj državi ukoliko ih se ona ne odrekne.

Član 24

(1) Ukoliko država ugovornica, koja sprovodi krivični postupak pozove, kao svedoka ili radi suočenja, lice koje je lišeno slobode u drugoj državi ugovornici, to lice će se, ukoliko se sa tim saglasi, privremeno predati državi molilji.

(2) Država molilja mora privremeno predato lice vratiti u roku koji odredi zamoljena država.

(3) Predaja će se odbiti:

- 1) ako se lice lišeno slobode s tim ne saglasi;
- 2) ako bi usled predaje moglo doći do produženja njegovog lišenja slobode;
- 3) ako postoje drugi važni razlozi protiv njegove predaje državi molilji.

(4) Predaja se može odložiti ako je prisustvo lica lišenog slobode potrebno u krivičnom postupku koji se vodi na teritoriji zamoljene države.

(5) Ako treća država treba da preda jednoj od država ugovornica lice lišeno slobode preko teritorije druge države ugovornice, druga država ugovornica će, pridržavajući se odredaba ovog ugovora, odobriti tranzit lica lišenog slobode ako ono nije državljanin te države ugovornice.

(6) U slučaju iz stava 1 ovog člana predato lice mora biti u pritvoru na teritoriji države molilje, a u slučaju iz stava 5 ovog člana na teritoriji države zamoljene za tranzit, ukoliko država od koje je zatražena predaja ne zahteva da ono bude pušteno na slobodu.

(7) Ako zamoljena država udovolji zamolnici, država molilja je dužna da lice lišeno slobode drži u pritvoru za vreme njegovog boravka na nenoj teritoriji i da ga, po preduzetoj radnji pravne pomoći, odmah vrati državi molilji ukoliko ona ne zahteva da bude pušteno na slobodu. Predato lice uživa zaštitu predviđenu u članu 12 ovog ugovora.

Član 25

(1) Organ koji podnosi zamolnicu za pravnu pomoć, na zahtev, biće od strane zamoljenog organa blagovremeno obavešten o vremenu i mestu izvršenja zamolnice.

(2) Zainteresovani pravosudni organi i lica koja učestvuju u krivičnom postupku, kao i njihovi pravni zastupnici mogu prisustvovati prilikom preduzimanja radnje pravne pomoći ako se s tim saglasi zamoljena država ugovornica.

(3) Saglasnost za prisustvovanje organa i drugih lica države molilje u smislu stava 2 ovog člana u Saveznoj Republici Jugoslaviji daje Savezno ministarstvo pravde, a u Republici Hrvatskoj Ministarstvo pravosuđa.

Član 26

(1) Države ugovornice obaveštavaju jedna drugu o svim osudama državljana druge države ugovornice koje su upisane u njenu kaznenu evidenciju. Izvode iz kaznene evidencije države ugovornice dostavljaju svakih šest meseci putem ministarstava pravosuđa država ugovornica.

(2) Države ugovornice jedna drugu obaveštavaju i o drugim podacima upisanim u kaznenu evidenciju.

(3) Na molbu, države ugovornice dostavljaju, jedna drugoj podatke o licima koja su državljani druge države ugovornice, a koja se nalaze pod istragom ili protiv kojih je pokrenut krivični postupak na teritoriji druge države ugovornice.

Član 27

Države ugovornice odbiće pravnu pomoć:

- 1) ako delo, koje je navedeno u zamolnici, po pravu zamoljene države nije krivično delo;
- 2) ako je zamolnica u vezi sa delom, koje je po mišljenju zamoljene države, političke ili vojne prirode.

Član 28

(1) Ako je državljanin jedne države ugovornice ili lice koje na njenoj teritoriji ima prebivalište učinilo krivično delo na teritoriji druge države ugovornice koje je sudski kažnjivo u obema državama ugovornicama, država ugovornica u kojoj je delo učinjeno može zamoliti drugu državu ugovornicu da preuzme krivično gonjenje.

(2) Nadležni organi zamoljene države sprovode krivični postupak u skladu sa propisima te države.

Član 29

(1) U zamolnici za preuzimanje krivičnog gonjenja mora biti opisano činjenično stanje i moraju biti navedeni što potpuniji podaci o okrivljenom, njegovom državljanstvu i prebivalištu ili boravištu.

(2) Zamolnici treba priložiti:

- 1) spise u izvorniku ili overenom prepisu;
- 2) dokaz o državljanstvu, odnosno prebivalištu lica za koje se moli preuzimanje krivičnog gonjenja;
- 3) izvod odredbi iz krivičnog zakona koje su primenjene u toj krivičnoj stvari;
- 4) izjave oštećenih da su saglasni sa ustupanjem krivičnog gonjenja.

Član 30

Pravosudni organi države molilje privremeno se odriču mera gonjenja za dela navedena u zamolnici za preuzimanje krivičnog gonjenja. Od takvih mera se u svakom slučaju odustaje:

- 1) ako je nadležni sud ili nadležni organ zamoljene države ugovornice konačno obustavio krivični postupak zbog nedostatka dokaza ili zato što počinjeno delo nije krivično delo;
- 2) ako je okrivljeni u zamoljenoj državi ugovornici pravnosnažno oslobođen;
- 3) ako je odluka suda koja je donesena u zamoljenoj državi ugovornici već izvršena, ili izvršenju nema mesta po zakonu ili zbog akta o pomilovanju ili amnestiji, ili je prema pravu zamoljene države nastupila zastarelost.

Član 31

Zamoljena država ugovornica obaveštava državu molilju o ishodu krivičnog postupka u vezi sa zamolnicom za preuzimanje krivičnog gonjenja i radi toga dostavlja pravnosnažnu odluku u izvorniku ili overenom prepisu.

Glava IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

Ovaj ugovor podleže potvrđivanju (ratifikaciji). Potvrđivanje se sprovodi u skladu s ustavom država ugovornica.

Član 33

(1) Ovaj ugovor stupa na snagu po isteku tridesetog dana od dana dobijanja poslednje note koja sadrži obaveštenje o izvršenoj ratifikaciji.

(2) Ugovor se zaključuje na neodređeno vreme. Njega može pismeno otkazati svaka država ugovornica diplomatskim putem s otkaznim rokom od šest meseci.

(3) Ovaj ugovor privremeno se primenjuje od 1. novembra 1997. godine.

Ovaj ugovor sačinjen je u Beogradu, dana 15. septembra 1997. godine u dva istovetna primerka, na srpskom i hrvatskom jeziku, s tim da su oba teksta iste važnosti.

Za Saveznu Republiku Jugoslaviju, Za Republiku Hrvatsku,

Milan Milutinović, s. r.

Mate Granić, s. r.

ČLAN 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ - Međunarodni ugovori".